

MARNO JÁNOS

Munkás

„Lágyan kél a szél Milford öböl felé”

(Arany János: Walesi bárdok)

gyászinduló. Nárcisz fülét az üti
meg, éjjel a Bartókon, Sosztakovicstól,
amint a hideg konyhából visszatér,
leverten, maga sem tudja, miért.
Cigarettázott és telefonált. Adta
néhány kérdésre a némát, néhányra
harsány magyarázatot. Afonya szörpöt
ivott, szirupos ujja ragadt utána,
akár a konyhakő. És kihűlt a
cigaretától, akár a lábfeje,
mely nyirkos még most is és dermedt, mint kint
az utcanő. Nem tudni miért, Nárcisz
irtózik Sosztakovicstól. És most itt áll
az ablaknál, lefekvés előtt, hajnali
négykor. Sőt, egy perc még, és negyed öt. Úgy dönt,
hogy mégsem megy ki többet rágyújtani.
És nem hagyja magát még egyszer felhívni
sem, bár ki azért nem rántja aljzatából
a telefondugót. Figyelmét valami
barokk kórusmű vonja magára, a gyász-
indulónál elviselhetőbb, három-
negyed öt, és ugyan miféle álom
az, amely mintha örökre elkerülné
az embert. Gyúlik, zsibong a feje fölött,
haját borzolja, lágyan, mint a szellő,
mely előcsal a lelkében egy öblöt,
hol hajók kötnek ki, bárkák, vitorlák
lobognak s az elmaradhatatlan kendők;
s még ő is ijjan, persze, hajadonfőtt,

*vagy mégsem, mert egyre csak parázslík fönt,
perzselődik hajhagymája és a csontja,
és odakapva darázsfészekbe nyúlna,
vagy hangyabolyba, majd egy pillanat múlva
felemészttve perceire vagy négy ujja*

Álmában

*este Nárcisz a székeknél alszik.
Mellkasa hullámszik a himnuszra, kéz-
fején azonban dagadt férget formáz
egy halott vénás ér. Kétsége még sincs,
hogy érzelmek vezérlik; mintha ruhás-
szekrényben bolyongana, gyerekfejjel,
és dagadt képpel, mint egy fúvószene.
Zsebekben turkál. Lehetett volna tűz-
oltó akár, ki éjszaka fát aprít
odakint, ha ágyban nem bírt magával.
Majd elpuskázta vénáját egy nővér,
s légmelle támadt, fent a székeknél.*

S most

*mint egy léggömb, úgy lóg a légüres
térben, hasonlatai visszaütnek,
ajkát fonnyasztva és szúrós homályba
pólyálva szemgolyóit. Kóvályog te-
hát, madzagától is sértve. Szikrát vet
a szeme. S szikráit nyomban kialudt
pernyére váltva – lévén a szó maga*

*már égéstermék. Mert Nárcisz az, aki
magában ég, magát dobálva szerte,
könnyelműen, ahogy szájában a láz-
mérővel tette, vagy a végbelében,
egykor; s ahol nincs kifogás, sem kivétel.*

Nárcisznak

*nincs teste, nincs, amivel egyenlővé
válhatna a földdel, mely vonzza szörnyen,
arcát behorpasztva. Hasztalanul
támasztja állát a kézfejevel.
Dehát a derekán mégsem tarthatja,
vagy a csípőjén, szabatosan, vagy a
zsebében, majd kirántva onnan, s hátul
a farkcsontja tájékán összefonva,
vagy ökölbe szorított jobbját a bal
tenyerébe fogva. Mintha sétáját
kezdené a kertben. Ahol húsából
kivetkőzőben puffog a gesztenye.*

Goromba

*eső ez, kelsz át az úrparkon benne,
a kert iránt, s a nadrágodba vizelsz
menten, ha csak egy gombnyomással rögvest
ott nem teremhetsz a bokrai közt. Mert
a fát jobban esne ma kerülnöd.
Mert amit esőben, fedél nélkül költ
az ember, az még nála is esendőbb*

lelket fog takarni nagy eséllyel. Képviseelni. Habár képed, mely takaró gyanánt óvna szégyentől, foszlik éppen. Miközben durva széllokések veszik újabb vizeletmintáit az égnek.

Tocsogsz

a zsírban, melyet a föld, akárha nőd, magába fordulva hizlal. Késedet ereszek alatt vagy tócsában hűtöd, hogy készen adathassék elvegyülnöd a tömegben a néppel. Türelemmel mész, zsebbe dugott kézzel, mert az idő nem kedvez szónoki taglejtéseknek, magyarázatoknak; jóideig még csak nem is köpködsz, a levegőt is nyeled inkább, ahogy a döccenők épp diktálják. S csak szavadat adod magad, mint kerülőt, vissza az anyaföldnek.